ЗВІТ

ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ

ПРОГРАМИ СОЦІАЛЬНО - ЕКОНОМІЧНОГО ТА КУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ НОВОТРОЇЦЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

на 2022-2024 роки

Зміст

Стор.

	Вступ	3
I.	Зміст та основні цілі Програми соціально-економічного та культурного розвитку Новотроїцької селищної територіальної громади на 2022-2024 роки, її зв'язок з іншими документами державного планування	3
II.	Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо Програму не буде затверджено	5
III.	Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу	13
IV.	Екологічні проблеми у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються Програми, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом	17
V.	Зобов’язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються Програми, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки	19
VI.	Опис наслідків для довкілля від реалізації Програми, у тому числі для здоров'я населення	22
VII	Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом’якшення негативних наслідків виконання Програми	27
VIII.	Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення	28
IX.	Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання Програми для довкілля, у тому числі для здоров’я населення	29
X.	Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	31
XI.	Резюме нетехнічного характеру інформації	32

Вступ

На сучасному етапі розвитку суспільства все більшого значення у міжнародній, національній, регіональній та місцевій політиці набуває концепція збалансованого (сталого) розвитку, спрямована на інтеграцію економічної, соціальної та екологічної складових розвитку. Поява концепції пов’язана з необхідністю розв’язання екологічних проблем і врахування екологічних питань в процесах планування та прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку. Стратегічна екологічна оцінка документу державного планування дає можливість зосередитися на всебічному аналізі можливого впливу планованої діяльності на довкілля та використовувати результати цього аналізу для запобігання або пом’якшення екологічних наслідків в процесі планування. Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) – це новий інструмент реалізації екологічної політики, який базується на простому принципі: легше запобігти негативним для довкілля наслідкам діяльності на стадії планування, ніж виявляти та виправляти їх на стадії впровадження стратегічної ініціативи.

Метою СЕО є забезпечення високого рівня охорони довкілля та сприяння інтеграції екологічних факторів у підготовку планів і програм з метою забезпечення збалансованого (сталого) розвитку. Програма соціально-економічного та культурного Новотроїцької селищної територіальної громади на 2022-2024 роки є комплексним програмним документом, в якому визначені основні завдання щодо розвитку галузей і сфер діяльності у громаді та механізми їх реалізації: через галузеві цільові програми та інвестиційні проекти, перелік яких визначено в додатках до програми.

Певною мірою Програма відповідає критеріям документів державного планування (далі – ДДП), визначених у Законі України "Про стратегічну екологічну оцінку", хоча і не містить конкретних інвестиційних проектів, містобудівних програм, інших містобудівних документів тощо.

І. Зміст та основні цілі Програми соціально-економічного та культурного розвитку Новотроїцької селищної територіальної громади на 2022-2024 роки, її зв'язок з іншими документами державного планування

Проєкт програми соціально-економічного та культурного розвитку Новотроїцької селищної територіальної громади на 2022-2024 розроблено відповідно до вимог Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Програма базується на аналізі соціально-економічної ситуації, що склалася у попередні роки, прогнозах, які враховують стан розвитку галузей економіки територіальної громади, а також зовнішніх та внутрішніх чинниках.

Програма сформована у відповідності до діючого законодавства з метою вироблення та втілення єдиної політики розвитку територіальних громад, забезпечення збалансованого соціально-економічного, екологічного і культурного розвитку територіальної громади, підвищення рівня життя

населення, залучення інвестицій.

Методологічною основою розроблення Програми є наказ міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30 березня 2016 року № 75 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо формування і реалізації прогнозних та програмних документів соціально-економічного розвитку об'єднаної територіальної громади».

Програма побудована на принципах цілісності, об'єктивності, самостійності.

Головною метою Програми є зростання добробуту населення громади на основі забезпечення розвитку реального сектору економіки, створення сприятливих передумов для інвестування пріоритетних галузей економіки, підтримки малого бізнесу, створення нових робочих місць, скорочення рівня безробіття, дотримання законодавства про працю, впровадження ресурсо- та енергозберігаючих технологій, покращення якості надання адміністративних і соціальних послуг, реалізації програм розвитку громади.

Досягнення головної мети відбуватиметься за наступними стратегічними цілями:

- розвиток аграрного сектору та зрошення;
- переробка сільгосппродукції;
- розбудова транспортної інфраструктури;
- відродження промисловості та впровадження інновацій;
- доступність публічних просторів;
- збереження та розвиток соціальної інфраструктури;
- створення комфортних умов для проживання.

Інструментами реалізації Програми є цільові програми селищної територіальної громади, які розроблено структурними підрозділами ради відповідно до наданих повноважень, та спрямовані на покращення рівня життя мешканців громади.

Виконання визначених у Програмі завдань та заходів, стане вагомим підґрунтям для економічного зростання, нарощення податкової бази громади, збільшення реальних доходів населення, забезпечення соціальних гарантій та сприятиме досягненню головної мети Програми.

Зв'язок з іншими документами державного планування:

- Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України»,

- постанова Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2003 року № 621 «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проекту державного бюджету» (зі змінами),

- постанова Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 року № 695 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки»,

- рішення XXXI сесії Херсонської обласної ради VIIскликання від 20 грудня 2019 року № 1511 «Про Стратегію розвитку Херсонської області на

період 2021 - 2027 років» зі змінами відповідно рішення XXXII сесії Херсонської обласної ради VIIскликання від 28 лютого 2020 року № 1560.

II. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо Програму не буде затверджено

1. Загальна характеристика території громади

Новотроїцька селищна територіальна громада утворена відповідно до Постанови Верховної ради України від 17 липня 2020 року «Про утворення та ліквідацію районів» на основі колишнього Новотроїцького району. До складу громади увійшли 44 населенні пункти з центром в смт Новотроїцьке. Кількість рад, що об'єдналися – 19. Новотроїцька громада розташована у степовій зоні на південному сході Херсонської області. Межує з Геніческою ОТГ, Каховською ОТГ, Іванівською ОТГ, Нижньосірогозькою ОТГ, Чаплинською ОТГ та тимчасово окупованою Автономною Республікою Крим.

Клімат сильно посушливий, відмічається короткою весною та порівняно тривалим жарким, посушливим літом. Зима з частими відлигами. Середньорічна температура повітря +9,3 0С. Мінімальна температура -24 0С, максимальна температура +44 0С. Сума ефективних температур 3600-4000 0С. Безморозний період триває 185 днів. Період із середньомісячною температурою вище +5 0С складає 225 днів, а з температурою вище +10 0С - 180 днів.

Середньорічна кількість опадів 360 мм. Біля 67 % річної норми опадів випадає в теплий період року.

Ґрунтовий покрив громади складають темно-каштанові остаточно солонцюваті важкі суглинки – 54 відсотки, в південній частині темно-каштанові важко-суглинисті ґрунти в комплексі з солонцями (до 30%). Решта частина орних земель – це глеєві-каштанові подові ґрунти, солонці та солончаки.

На півдні громада омивається затокою Сиваш - Таврійським аналогом Мертвого моря, частина якої входить до складу Азово-Сиваського

національного парку. Затока багата сіллю, лікувальними грязями, що створює можливості для будівництва лікувальних закладів.

Населення Новотроїцької селищної територіальної громади станом на 01 січня 2021 року складає 34880 осіб, у тому числі міське населення - 14727 тис. осіб (42,2%), сільське - 20153 тис. осіб (57,8%).

Маючи значну площу – 2,3 тис. км кв. (7,4% від території області), Новотроїцька громада є слабозаселеною.

Середня щільність населення складає 15 осіб на кв. км.

За адміністративно-територіальним поділом Новотроїцька селищна територіальна громада громада включає 17 старостатів, 44 населених пунктів, у тому числі: 2 селища міського типу, 42 сільських населених пунктів. Центр громади – смт. Новотроїцьке.

Статево-вікова структура громади, осіб

Таблиця 1

Роки	чоловіки	жінки	разом
0-5 років	1178	1160	2338
6-17 років	2234	2088	4322
18-40 років	5443	4854	10297
41-60 років	4614	5105	9719
старше 60 років	2961	5243	8204
Всього	16430	18540	34880

Рух постійного населення громади, осіб

Таблиця 2

	Всього населення, осіб	Народилося, осіб	Померло, осіб	Прибуло, осіб	Вибуло, осіб
на 01.01.1990	46300	419	662	592	700
на 01.01.2000	44800	406	640	573	677
на 01.01.2010	37865	394	617	479	619
на 01.01.2020	34880	395	585	354	500

Новотроїцька селищна територіальна громада відноситься до територій, де відсутні підприємства з виробництва продуктів нафтоперероки хімічної та нафтохімічної промисловості, машинобудування, легкої промисловості. При цьому здійснює виробничу діяльність 1 підприємство харчової промисловості – ТДВ «Новотроїцький маслосирзавод».

Також на території громади здійснюють діяльність 12 автозаправних станцій.

Зазначені вище об’єкти зосереджено у смт. Новотроїцьке, с. Чкалово, с. Громівка.

На території громади відсутні сміттєпереробні підприємства.

Помірний рівень розвитку промисловості призводить до незначного

техногенного навантаження на довкілля громади, що спричиняє незначне забруднення повітряного басейну, земельних ресурсів, не впливає негативно на здоров'я населення, флору та фауну.

За даними Головного управління статистики у Херсонській області витрати на охорону навколишнього природного середовища по Новотроїцькій ТГ (колишньому Новотроїцькому району) становить 1046,0 тис.грн.

Витрати на охорону навколишнього природного середовища по містах обласного значення та районах у 2020 році

Таблиця 3

(тис.грн)

	Усього	У тому числі		
		капітальні інвестиції		поточні витрати
		усього	з них витрати на капітальний ремонт	
Новотроїцький	1046,0	1046,0	–	–

Атмосферне повітря

Центр громади - смт. Новотроїцьке, розташований за 170 км від обласного центру на лінії "Мелітополь-Джанкой". Відстань до найближчої залізниці в смт. Новоолексіївка – 30 км, до найближчого морського порту м. Генічеськ (Азовське море) – 45 км. Через селище проходить автошлях Херсон-Каховка-Генічеськ. Автомобільних шляхів 393,1 км, в т.ч. з твердим покриттям – 368,1 км.

Внаслідок інтенсивного руху транзитного автотранспорту, а також в зв'язку із збільшенням кількості транспортних засобів у місцевих жителів, спостерігається забруднення атмосферного повітря викидами вихлопних газів. Вихлопні гази містять певну кількість (залежно від палива, типу двигуна та його технічного стану) токсичних і шкідливих компонентів не тільки для людського організму, а й для всього довкілля. Зменшення цього впливу можливе шляхом удосконалення схем руху, розташування майданчиків для паркування автомобілів, покращення якості пального, а також покриття автодоріг.

За даними Головного управління статистики у Херсонській області викиди забруднюючих речовин у атмосферне повітря стаціонарними джерелами по Новотроїцькій ТГ становили 49,5 т., що на 6,2% менше, ніж у 2019 році.

Викиди забруднюючих речовин і парникових газів в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення по містах обласного значення та районах у 2020 році

Таблиця 4

	Обсяги викидів, т	У % до 2019р.	У тому числі	
			діоксиду сірки	діоксиду азоту

			т	у % до 2019р.	т	у % до 2019р.
Новотроїцький	49,5	93,8	16,7	90,5	0,6	88,6

Загальний обсяг відходів, накопичених протягом експлуатації, у місцях видалення відходів по містах обласного значення та районах у 2020 році

Таблиця 5

	Відходи I–IV класів небезпеки	У т.ч. I–III класів небезпеки
Новотроїцький	14812,2	–

Основними джерелами забруднення атмосферного повітря є підприємства, організації та установи, автотранспортні засоби та виробнича техніка. Серед транспортних засобів за обсягом викидів лідирують автомобілі, а саме автотранспорт, що перебуває у приватній власності населення.

Також, у результаті роботи котелень та технологічних процесів, пов'язаних із спаленням палива, у атмосферне повітря викидаються парникові гази та забруднюючі речовини.

Через зменшення площі зелених насаджень та щільності лісосмуг зростає загроза пилового забруднення атмосферного повітря.

Водні ресурси та водокористування

Територіально Новотроїцька селищна територіальна громада прилягає до тимчасово окупованої Автономної Республіки Крим, а також відноситься до сільських територій у несприятливих умовах.

Для забезпечення населення питною водою функціонують 150 артезіанських свердловин. Протяжність водопровідних мереж складає 413,4 км. Системи централізованого водовідведення є у смт. Новотроїцьке та с.Чкалове. Загальна протяжність каналізаційних мереж – 20,8 км, з них: 6,4 км – напірних. Родовища підземних вод на території Новотроїцької СТГ відсутні.

При цьому в громаді є населені пункти, в яких проблема забезпечення питною та поливною водою залишається однією з найгостріших через відсутність водоносних горизонтів.

Основною проблемою в галузі водопостачання та водовідведення є фізичний знос та експлуатація енергоємного обладнання.

Протяжність аварійних комунальних водопровідних мереж становить майже 50 % від їх загальної протяжності, мереж водовідведення близько 40%.

Найбільш проблемним у сфері питного водопостачання залишається питання відповідності питної води за фізико-хімічними компонентами вимогам ДсанПіНу 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» за кількістю сухого залишку, сульфатів, хлоридів та

твердості води. Наприклад, при нормі твердості 7 млг. на літр, у Новотроїцькому цей показник коливається від 26 до 36 млг. Найм'якіша вода у селі Громівка - твердість 10 млг. Сульфатів у відібраних пробах виявлено 700 млг. на літр і більше (норма - не більше 500), хлоридів - 500-600 млг. (норма - не більше 350 млг.), сухого залишку - 2-3 млг. (норма - 1 млг.).

Очисні споруди в смт Новотроїцьке - зруйновані. Наявні ставки-накопичувачі, які побудовані для прийому очищених стічних вод.

Основними споживачами, що потребують водовідведення, є населення селища, домівки якого підключені до централізованого водовідведення та ті оселі, де у наявності є існуючі стічні ями. Сорок один багатоквартирний будинок, адміністративні будівлі, комунальні заклади, промислові об'єкти підключені до централізованої системи каналізації. Через відсутність очисних споруд стоки скидаються до існуючих ставків без очистки.

Земельні ресурси та ґрунти

Загальна площа земель, які знаходяться у підпорядкуванні громади, їх класифікація.

Таблиця 6

Всього земель	га	229777
з них сільськогосподарські землі	га	183139,8
в т.ч.		
сільгоспугіддя	га	178622,2
в т.ч.		
рілля	га	151039,1
багаторічні насадження	га	439
сіножаті	га	1656,2
пасовища	га	25487,9
виробничі будівлі	га	2851
шляхи	га	1666,6
інші землі	га	
ліси та інші лісовкриті площі	га	2452,4
під забудівлями	га	3312,3
заболочені	га	60,5
відкриті землі без рослинного покрову	га	7563,6
води	га	33248,4

У сучасних умовах стан використання земельних ресурсів не завжди відповідає вимогам їх охорони, оскільки в результаті антропогенної діяльності порушено екологічно безпечне природокористування, в першу чергу порушено допустиме співвідношення площ угідь, зокрема ріллі, пасовищ, сінокосів, земель водного та лісового фондів.

Надмірне розширення площі ріллі призвело до порушення екологічно збалансованого співвідношення земельних угідь: ріллі, природних кормових

угідь, лісів та водойм, що негативно позначилося на стійкості агроландшафтів і обумовило значну техногенну ураженість екосфери. Особливу тривогу викликає зниження родючості ґрунтів. Характерними процесами в ґрунтах є щорічний від'ємний баланс гумусу, зниження вмісту поживних елементів, декальцинація ґрунтів, підвищення кислотності, погіршення фізичних, фізико- хімічних показників.

Одна з головних проблем землекористування – деградація ґрунтів. Дуже високий рівень сільськогосподарського освоєння території, посушливий клімат з частими суховійними вітрами призводять до вітрової ерозії.

Ерозія і дефляція обумовлюють втрату гумусу, азоту, фосфору, калію й інших живильних речовин, знижуючи їхній вміст у ґрунті та негативно впливаючи на їх баланс, особливо гумусу.

На якісному стані земельних ресурсів позначаються й інші негативні чинники, такі як засоленість, солонцюватість тощо.

Крім того, на стан земельних ресурсів і цілого ряду об'єктів галузей економіки істотно впливають гідрометеорологічні та небезпечні екзогенні геологічні процеси і явища.

На фоні глибокого порушення екологічної рівноваги між природними та зміненими господарською діяльністю угіддями, інтенсивного прояву ерозії найбільшу небезпеку для ґрунтового покриву становить агрохімічна деградація, тобто прискорене збіднення ґрунтів на елементи родючості, погіршення реакції ґрунтового середовища, гумусового стану ґрунтів і поживного режиму.

У сучасному землеробстві створені вкрай несприятливі умови, коли агрохімічний стан ґрунтів погіршується не в результаті перевантаження агросистеми надмірно високими дозами агрохімікатів, а внаслідок глибокого порушення основного екологічного закону агрохімії, за яким вимивання поживних речовин з ґрунту необхідно компенсувати внесенням екологічно доцільних норм добрив.

Мінерально-сировинні ресурси

Мінерально-сировинна база як найважливіша складова частина природних ресурсів має виняткове значення не тільки для розвитку економіки району, але і є гарантією її безпеки та обумовлює перспективні стратегічні напрями стійкого соціально-економічного розвитку.

Мінерально-сировинна база Новотроїцької селищної територіальної громади складається з корисних копалин будівельної галузі (поклади глини), прісних артезіанських підземних вод, солей та лікувальних грязей.

Затока Сиваш має унікальні рекреаційні можливості й насичена ропою, лікувальними грязями та термальною йодо-бромною водою (Василівський старостат).

Крім того, артезіанська вода, яку видобувають на глибині 15-30 метрів, не містить нітратів та нітритів.

Також на території громади знаходяться поклади глини (с. Громівка, с.Чкалове), які можуть бути використані як цегельно-черепична.

Енергопостачання

На території громади енергоспостачання здійснює ПрАТ «ЕК «Херсонобленерго».

Кліматичні умови (250 сонячних днів на рік), наявні вітрові коридори, придатні для будівництва засобів вітроенергетики та здешевлення електроенергії. ТОВ «Віндкрафт Таврія» та «Віндкрафт Україна» проведено будівництво Новотроїцької та Овер'янівської вітроелектростанцій. Змонтовано 39 вітроенергетичних установок, встановлено повітряну лінію електропередачі 154 кВ, побудовано трансформаторну підстанцію 154/33 кВ. Обсяг виробленої електричної енергії ТОВ «Віндкрафт Таврія» склав 255975,72 тис. кВт*год., ТОВ «Віндкрафт Україна» - 187300,442 тис. кВт*год.

Особливості географічних та кліматичних умов (значна протяжність о. Сиваш, низинний рельєф, південне розташування), відсутність значимих джерел енергозабезпечення створюють сприятливі умови для розвитку нетрадиційної та відновлювальної енергетики. Такі особливості, як невелика щільність поселень, значна протяжність ліній електропостачання і високий ступінь зношеності енергетичного та електротехнічного обладнання, створюють сприятливі умови для децентралізованого енергозабезпечення на основі використання місцевого енергетичного потенціалу. Цьому також сприяє повна відсутність газифікації.

Перспективним напрямом розвитку відновлювальної енергетики є залучення інвесторів для створення сонячних та вітроенергопарків, міні-заводів з виробництва паливних брикетів/пілетів (з урахуванням агропромислової специфіки громади з гарантованим укладанням договорів з інвесторами на постачання палива для об'єктів бюджетної сфери.

Поводження з твердими побутовими відходами

Ситуація у сфері поводження з твердими побутовими відходами потребує покращення. Вивезенням та розміщенням твердих побутових відходів на території громади займається Новотроїцьке житлово-комунальне підприємство. На даний час ТВП вивозяться тільки в смт. Новотроїцьке. Підприємством укладено 1870 договорів з фізичними особами та 94 відповідних договорів з підприємствами, установами, організаціями.

Вивезення ТВП здійснюється на земельну ділянку Новотроїцької селищної ради Херсонської областв.

Технологічний процес захоронення відходів здійснюється, а саме: після розвантаження відходи розпівнюються та ущільнюються. Сміттєзвалище обладнане контрольно-пропускним пунктом. Тверді побутові відходи збираються у 55 контейнерів, які розташовані на 20 облаштованих майданчиках та знаходяться в межах населеного пункту смт. Новотроїцьке.

На сьогодні є проблема поводження з твердими побутовими відходами, виникнення та ліквідація несанкціонованих звалищ відходів.

Розв’язання проблеми зі забрудненням довкілля відходами є пріоритетним завданням. У Херсонській області відсутні підприємства сміттєпереробної галузі, в населених пунктах громади не запроваджено роздільне збирання та сортування відходів. На даний час поводження з твердими побутовими відходами (ТПВ) ґрунтується на технологіях низького рівня і орієнтоване на захоронення.

Природні об’єкти та збереження біорізноманіття

Гарантом забезпечення, збереження і відтворення генофонду рослинного та тваринного світу, різноманіття природних екосистем є природно-заповідний фонд.

Природно-заповідний фонд Новотроїцької селищної територіальної громади має у своєму складі затоку Сиваш - Таврійський аналог Мертвого моря, частина якої входить до складу Азово-Сиваського національного парку -941 га (частина о. Чурюк з прилеглими невеликими островами).

Здоров’я населення

Аналіз стану здоров'я населення свідчить про складну медико - демографічну ситуацію. Аналіз динаміки показників, що характеризують демографічну ситуацію по відношенню до показників минулого року, свідчать про зменшення рівня народжуваності, дитячої (малюкової) смертності та збільшення показників загальної смертності. Щороку в структурі захворюваності в громаді відмічається тенденція до збільшення виявлення онкопатології, туберкульозу, захворювань серцево-судинної та нервової систем, зберігається досить високий рівень травм.

Захворюваність на туберкульоз на 100 тис. населення становить 28,7% (10 випадків), що нижче, ніж у минулому році (59,6% - 21 випадок). З метою подолання високого рівня захворюваності на туберкульоз проводиться постійна робота з раннього та своєчасного виявлення хвороби, моніторинг профілактичних флюорографічних оглядів і лабораторних обстежень на туберкульоз. Протягом 2020 року обстежено 6 883 осіб, що становить 38,9%.

Рівень загальної смертності, що враховує смертність від серцево-судинних, судинно-мозкових, онкологічних захворювань, туберкульозу, ВІЛ/СНІДу становить 1677,9 на 100 тис. населення (2019 рік – 1598,7).

До проблемних питань слід віднести недофінансування НСЗУ, а саме: урізання наданих послуг, труднощі та неможливість відкриття нових пакетів послуг, заниження тарифів на послуги вторинної ланки, затримки у підрахуваннях наданих послуг за місяць, що затримує виплату заробітної плати медичним працівникам.

Невизнання КНП «Новотроїцька центральна лікарня» Новотроїцької селищної ради додатковою лікарнею у лікуванні хворих на COVID-19 затрудняє доставку кисню хворим на коронавірусну хворобу, а також отримання спеціальних ліків (тобто оформлення пакету послуг лікування коронавірусної

хвороби з відповідною оплатою від НСЗУ, а це кошти на заробітну плату медичним працівникам, що працюють з даною категорією хворих).

Недостатнє забезпечення медичними кадрами.

Недостатня матеріально - технічна база, проблеми у придбанні сучасного обладнання і апаратури, потреба у капітальному і поточному ремонтах відділень з метою відповідності сучасним вимогам закладів охорони здоров'я.

Загострення екологічного становища, недосконаліть системи соціального захисту населення, проблеми медицини та низький рівень фізичної культури населення зумовлюють напружену демографічну ситуацію.

III. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу

Поєднання зусиль, спрямованих на заохочення економічного зростання громади із зусиллями, спрямованими на пом'якшення несприятливого впливу на довкілля, забезпечуватиме розвиток громади, для якого є важливою якість життя нинішнього та прийдешніх поколінь.

Розділ 1.1. Агропромисловий комплекс, продовольча безпека та розвиток земельних відносин.

Передбачається забезпечити ефективне використання земельного фонду громади;

- підвищити ефективність та надійність функціонування зрошувальних систем;
- інтенсифікацію розвитку тваринницької галузі сільського господарства;
- залучити проекти міжнародної технічної допомоги до розбудови інфраструктури аграрного ринку на селі.

Очікувані результати:

- зростання площ під меліорацією та крапельним зрошенням;
- обсяги залучених коштів державних програм та міжнародних грантів;
- обсяг валової продукції сільського господарства – 874,3 млн грн. (101,4 %);
- темп зростання обсягу виробленої промислової продукції сільськогосподарськими підприємствами до попереднього року – 101,8%,
- сформований запас продовольчого зерна в обсязі 4,8 тис. тонн;
- зменшення кількості випадків харчових отруєнь і випадків токсикоінфекцій;
- зменшення випадків завданої шкоди споживачам від неякісних товарів.

Розділ 1.2. Інвестиційна діяльність

Передбачається забезпечити підвищення інвестиційної привабливості та конкурентоспроможності територій селищної ради, ефективне використання

наявного економічного потенціалу; забезпечити стійке зростання обсягу надходження інвестицій в економіку громади.

Очікувані результати:

- обсяг капітальних інвестицій (за рахунок усіх джерел фінансування) – 141,0 млн грн;
- темп зростання обсягу прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу), відсотків до обсягу на початок року – 100,0%;
- обсяг прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) наростаючим підсумком з початку інвестування – 724,8 тис. дол. США;
- виготовлення іміджевої продукції.

Розділ 1.3. Транспорт та дорожнє господарство

Передбачається створити в громаді належну дорожньо-транспортної інфраструктуру для задоволення потреб економічного розвитку громади та підвищення якості життя його мешканців.

Очікувані результати:

- забезпечити ліквідацію ямковості проїжджої частини автодоріг:
-забезпечити стабільну роботу пасажирського транспорту, недопустити зменшення обсягів перевезення пасажирів.

Розділ 1.4. Розвиток підприємництва

Передбачається створити сприятливі умови для поліпшення бізнес-клімату та умов для розвитку підприємницької діяльності в громаді.

Очікувані результати:

- кількість осіб, які пройдуть профнавчання – 4 особи;
- кількість відкритих нових торговельних об’єктів;
- кількість наданих якісних адміністративних послуг фізичним та юридичним особам з мінімізацією витраченого ними часу.

Розділ 2.1. Грошові доходи населення та ринок праці

Передбачається досягнення професійно-кваліфікаційної збалансованості попиту та пропозиції робочої сили;

- забезпечення ефективної зайнятості населення;
- забезпечення гідної оплати праці та підвищення рівня життя населення.

Очікувані результати:

- зростання рівня номінальної середньомісячної заробітної плати одного штатного працівника до 12230,3 грн (111,1%);
- недопущення заборгованості із виплати заробітної плати в комунальних установах селищної ради.

Розділ 2.2. Соціальний захист населення

Передбачається охопити соціальною підтримкою незаможні верстви населення при раціональному використанні бюджетних коштів; підвищити соціальні стандарти.

Очікувані результати:

- надання в повному обсязі соціальних гарантій, що дасть змогу забезпечити жителів територіальної громади соціальною допомогою;
- охоплення заходами соціального впливу пільгових категорій громадян, які проживають на території громади;
- 100 відсоткове охоплення заходами соціального забезпечення громадян України, які переміщуються з тимчасово окупованої території та районів проведення антитерористичної операції в Новотроїцьку громаду;

Розділ 2.3. Охорона здоров'я

Передбачається забезпечити умови для надання якісної медичної допомоги та підвищення конкурентоспроможності закладів охорони здоров'я.

Очікувані результати:

- зменшення термінів обстеження пацієнтів та встановлення діагнозу;
- зниження захворюваності на злоякісні новоутворення;
- зниження рівня захворюваності на серцево-судинні захворювання;
- покращення матеріально-технічної бази медичних закладів територіальної громади, зокрема шляхом залучення інвестиційних коштів;
- підписання договорів з НСЗУ за програмою медичних гарантій на такі пакети як «Гістероскопія», «Стаціонарна паліативна допомога» та «Хірургія одного дня», «Колоноскопія»;
- збільшення фінансування за програмою медичних гарантій від НСЗУ;
- недопущення заборгованості у виплаті заробітної платні медичним працівникам;
- підвищення рівня медичних послуг та конкурентоспроможності лікарні в межах госпітального округу.

Розділ 2.4. Освіта

Передбачається створити у закладах дошкільної освіти місць для всіх дітей, які потребують здобуття дошкільної освіти;

- розбудова нового освітнього середовища в рамках реалізації реформи «Нова українська школа»;
- формування оптимальної мережі закладів загальної середньої освіти;
- забезпечення права на освіту дітей з особливими освітніми потребами, в тому числі з інвалідністю.

Очікувані результати:

- створення кожній дитині віком від 3 до 6 років умов для здобуття якісної дошкільної освіти – 100%;

- забезпечення доступу до якісної освіти в сільській місцевості шляхом організації підвезення учасників освітнього процесу;

- збільшення кількість гуртків, секцій у позашкільних закладах освіти;

- матеріальне заохочення кращих представників освітньої галузі відповідно до кількісних критеріїв, визначених Програмою розвитку освіти;

- заповнення вакансій педагогами з відповідною фаховою освітою відповідно до потреб;

- підвищення рівня професійної компетентності педагогічних працівників;

- до 20% педагогічних працівників закладів дошкільної освіти підвищуватимуть професійну кваліфікацію за новими програмами.

Розділ 2.5. Підтримка сім'ї, дітей та молоді, розвиток фізичної культури та спорту

Передбачається покращити якість та підвищити доступність соціальних послуг сім'ям, дітям та молоді, які опинилися у складних життєвих обставинах та потребують сторонньої допомоги, особливо у віддалених населених пунктах;

- створення належних умов для фізичного виховання і масового спорту в усіх типах навчальних закладів, за місцем роботи, у місцях проживання та масового відпочинку населення.

Очікувані результати:

- зменшення числа дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах;
- збільшення кількості усиновлених дітей;
- зменшення кількості дітей, влаштованих до державних форм виховання;
- зменшення числа дітей батьків, яких позбавлено батьківських прав;
- 100% охоплення соціальним відвідуванням сімей учасників антитерористичної операції;
- збільшення кількості житлових та інших приміщень, що можуть бути переобладнані під соціальне житло для дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа;
- збільшення рівня охоплення населення різних вікових і соціальних груп усіма видами фізкультурно-оздоровчої та спортивної діяльності до 25%;
- збільшення кількості завойованих золотих, срібних та бронзових медалей на Всеукраїнських та міжнародних змаганнях.

Розділ 2.6. Культура

Передбачається збереження та розвиток культурного простору;

- забезпечення рівності прав і можливостей населення селищної ради у створенні, використанні та поширенні культурних цінностей;

- створення умов для творчого розвитку та підвищення культурного розвитку населення.

Очікувані результати:

- збереження існуючої мережі закладів культури на рівні 100%;
- покращення матеріально-технічної бази закладів культури;
- забезпечення громадян громади доступом до публічної інформації та онлайн-послуг.

Розділ 2.7. Житлово-комунальне господарство

Передбачається поліпшити якість житлово-комунальних послуг для всіх верств населення, підвищити рівень рентабельності підприємств житлово-комунального господарства.

Очікувані результати:

- забезпечення 100% рівня оплати населенням за житлово-комунальні послуги;
- зменшення втрат води на 1,5%;
- забезпечення подальшого індивідуального житлового будівництва на селі та поліпшення житлових умов сільського населення;
- скорочення обсягу заборгованості за спожиті населенням житлово-комунальні послуги.

Розділ 3.1. Наповнення бюджету, оптимізація і контроль бюджетних витрат

Передбачається провести моніторинг повноти та своєчасності надходжень податків і зборів до бюджету Новотроїцької територіальної громади з метою забезпечення стовідсоткового виконання запланованих показників за доходами; провести роботу щодо залучення додаткових надходжень з метою ефективного наповнення доходної частини бюджету.

Очікувані результати:

- забезпечення виконання затверджених показників по доходах (без трансфертів) і видатках бюджету Новотроїцької селищної територіальної громади;
- забезпечення темпу зростання доходів бюджету Новотроїцької територіальної громади (без трансфертів) до попереднього року;
- підвищення прозорості та ефективності використання фінансових ресурсів.

Розділ 3.2. Підвищення обороноздатності та безпеки населення Новотроїцької територіальної громади

Передбачається підвищення обороноздатності громади;

- залучення громадян до проходження служби за контрактом;
- створення сприятливих умов для забезпечення інформування населення щодо недопущення порушень громадського порядку, профілактики злочинності.

Очікувані результати:

- забезпечення безпеки населення, зниження ризику виникнення надзвичайних ситуацій військового характеру та мінімізація їх наслідків;
- проведення занять з тактичної та вогневої підготовки підрозділами територіальної оборони;
- виконання плану призову громадян на військову службу;
- забезпечення соціальної адаптації учасників АТО/ООС.

IV. Екологічні проблеми у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються Програми, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом.

Структура економіки громади має яскраво виражену сільськогосподарську спеціалізацію та не містить підприємств, які створюють загрозу стану навколишнього середовища. Сільське господарство складається з рослинництва і тваринництва. Основний напрямок галузі сільського господарства складає вирощування сільськогосподарських культур - рослинництво з розвиненим виробництвом соняшника, кукурудзи, пшениці, ячменю, сої.

Основу промисловості складає виробництво харчових продуктів (переробна галузь) та виробництво електричної енергії альтернативними джерелами.

Найгострішими проблемами в громаді є сезонне загорання стерні, сухостою, накопичення твердих побутових відходів, підтоплення населених пунктів громади.

На території громади наявний один полігон твердих побутових відходів, який розміщений в смт Новотроїцьке. На території інших населених пунктів триває робота щодо виділення земельних ділянок та оформлення паспортів місць видалення відходів. На території громади існує проблема стихійних сміттєзвалищ. Однак і стан полігону не можна вважати таким, що відповідає вимогам природоохоронного законодавства та санітарним нормам. На даний час поводження з ТПВ ґрунтується на технологіях низького рівня і орієнтоване на захоронення.

Підтоплення території є екологічною проблемою громади. Процес підтоплення викликає суттєві зміни у гідрогеологічному середовищі: зміни водно-сольового режиму земель і вод та водного балансу території, погіршення умов виробничої діяльності та проживання людей. Багаторазові затоплення територій населених пунктів призводять до формування постійного горизонту ґрунтових вод на затоплюваних ділянках. Таким чином, затоплення поверхневими водами негативно впливає на формування несприятливої гідрогеологічної обстановки в селах, оскільки поверхневі води, у випадку

несвоєчасного їх відведення за межі населеного пункту, фільтруючись поповнюють ґрунтові води, що призводить до різкого підйому їх рівня та, як наслідок до катастрофічного підтоплення.

На території громади е окремі території, розташовані уздовж балок, у подах, які підтоплюються залежно від гідрометеорологічної ситуації.

З метою попередження процесів підтоплення підтримується робота дренажних насосних станцій, що дозволяє тримати зміни меліоративного стану на постійному контролі.

Сиваш - унікальний край для мігруючих птахів. Важливий він також для нагулу й нересту промислових видів риб (пелінгаса, глоси, бичків). Крім того, в кожній групі рослин і тварин є види, які рідкісні або зустрічаються тільки на Сиваші. Чимало з них занесено до Червоної книги України та Європи, а останнім часом стали рідкісними або зникли зовсім.

У період міграції на Гнилому морі зупиняються мільйони птахів, воно дуже важливе для їх відпочинку та нагулу. З огляду на це Сиваш є водно-болотним угіддям світового значення. Новотроїцька громада у південній своїй частині омивається солоним озером.

Наразі екологічний стан Сиваша погіршується. Затока втрачає свій виробничий потенціал, відбувається її засолення. Це завдає нищівного удару флорі і фауні Гнилого озера. Чітких планів по зміні ситуації на краще поки що немає.

V. Зобов’язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються Програми, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки

У ст.15 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» зі змінами визначено, що до компетенції місцевих рад у галузі охорони навколишнього природного середовища належить:

а) забезпечення реалізації екологічної політики України, екологічних прав громадян;

б) надання згоди на розміщення на своїй території підприємств, установ і організацій у порядку, визначеному законом;

в) затвердження з урахуванням екологічних вимог проектів планіровки і забудови населених пунктів, їх генеральні плани та схеми промислових вузлів;

г) видача (переоформлення, видача дублікатів, анулювання) дозволів на спеціальне використання природних ресурсів місцевого значення у випадках, передбачених законом;

д) затвердження місцевих екологічних програм;

е) організація вивчення навколишнього природного середовища;

є) створення та визначення статусу резервних, у тому числі й валютних, фондів для фінансування програм та інших заходів щодо охорони навколишнього природного середовища;

з) забезпечення інформування населення про стан навколишнього природного середовища, функціонування місцевих екологічних автоматизованих інформаційно- аналітичних систем;

и) організація роботи по ліквідації екологічних наслідків аварій, залучення до цих робіт підприємств, установ та організацій, незалежно від їх підпорядкування та форм власності, і громадян;

і) прийняття рішень про організацію територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення та інших територій, що підлягають особливій охороні;

ї) здійснення контролю за додержанням законодавства про охорону навколишнього природного середовища.

Місцеві ради можуть здійснювати й інші повноваження відповідно до цього та інших законів України.

Засади екологічної політики України визначені Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» (№ 2697-УШ від 28 лютого 2019 року). Закон передбачає інтегрування екологічних вимог під час розроблення і затвердження документів державного планування, галузевого (секторального), регіонального та місцевого розвитку.

Відповідно до Указу Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» (№ 722/2019) має бути забезпечено дотримання Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року.

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-УШ від 01 липня 2015 року), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС. В Україні проведення СЕО регламентується Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку» (№ 2354-УШ від 20 березня 2018 року).

Юридичні засади поводження з водними ресурсами визначаються Водним кодексом України (№ 214/95-ВР від 06 червня 1995 року) та іншими законодавчими актами, що були розроблені для забезпечення збереження, збалансованого й науково обґрунтованого використання та відновлення водних ресурсів, захисту водних ресурсів від забруднення, зараження й виснаження, запобігання та пом’якшення негативного впливу, покращення екологічного стану водних об’єктів і захисту прав водокористувачів.

Найголовнішими питаннями у сфері водопостачання та водовідведення є

дозвіл на забір води із джерел водопостачання (дозвіл на спеціальне водокористування) і дозвіл на скидання очищених та неочищених стічних вод у навколишнє середовище. З 18 травня 2013 року дозволи на спеціальне водокористування надаються не Мінприроди України, а Радою міністрів АР Крим і обласними державними адміністраціями (для водних ресурсів державного значення) та органами виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища АР Крим і обласними радами (для водних ресурсів місцевого значення). Водночас процедури надання таких дозволів залишилися незмінними.

Основне чинне екологічне законодавство та норми у сфері користуванняводними ресурсами:

- постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку видачі дозволів на спеціальне водокористування»;
- постанова Кабінету Міністрів України «Про Порядок розроблення і затвердження нормативів гранично допустимого скидання забруднюючих речовин та перелік забруднюючих речовин, скидання яких нормується»;
- Державні санітарні норми та правила «Питна вода. Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною»;
- наказ Міністерства екології та природних ресурсів України «Про затвердження Інструкції про порядок розробки та затвердження гранично допустимих скидів (ГДС) речовин у водні об'єкти із зворотними водами»;
- постанова Кабінету Міністрів України «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів».

Правове й інституційне регулювання та ключові екологічні вимоги у сфері охорони атмосферного повітря визначаються в Законі України «Про охорону атмосферного повітря» (2707-XII від 16 жовтня 1992 року). Основне чинне законодавство та норми у сфері захисту атмосферного повітря:

постанова Кабінету Міністрів України «Про Порядок розроблення і затвердження нормативів гранично допустимого рівня впливу фізичних та біологічних факторів стаціонарних джерел забруднення на стан атмосферного повітря»;

постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про порядок видачі дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами»;

постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про порядок здійснення державного обліку в галузі охорони атмосферного повітря»; посібник з інвентаризації джерел викидів в атмосферне повітря; максимальні допустимі концентрації та «можливі рівні безпечного
ефекту» для забруднюючих речовин в атмосферному повітрі для заселених територій.

Правові засади у сфері поводження з відходами забезпечуються Законом України «Про відходи» (№ 187/98-ВР від 05 березня 1998 року) та іншими законодавчими актами, що були розроблені для регулювання діяльності з метою

уникнення чи мінімізації утворення відходів, зберігання й поводження з ними, запобігання та зменшення негативних наслідків для довкілля і здоров'я людини від утворення, зберігання та поводження з відходами. Повноваження місцевих державних адміністрацій у сфері поводження з відходами визначаються статтею 20 Закону України «Про відходи».

В Україні сформовано інвестиційне законодавство, в якому, зокрема, значна увага приділяється необхідності дотримання екологічних норм в процесі інвестиційної діяльності. Так, Законом України «Про інвестиційну діяльність» (№ 1560-XII від 18 вересня 1991 року) встановлюється заборона інвестування в об'єкти, створення і використання яких не відповідає вимогам санітарно-гігієнічних, радіаційних, екологічних, архітектурних та інших норм, встановлених законодавством України (ст. 4). У разі порушення екологічних, санітарно-гігієнічних та архітектурних норм державний орган може прийняти рішення про зупинення або припинення інвестиційної діяльності (ст. 21). Крім цього, в ст. 8 зазначається, що інвестор зобов'язаний одержати висновок з оцінки впливу на довкілля у випадках та порядку, встановлених Законом України «Про оцінку впливу на довкілля» (№ 2059-УШ від 23 травня 201 року).

Нормативно-правова база проведення СЕО в Україні

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є **Протокол про стратегічну екологічну оцінку** (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (від 01 липня 2015 року №562-УШ), та **Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище**, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» ухвалено Верховною Радою України 20 березня 2018 року. У ньому СЕО визначається у процедурному аспекті: СЕО - це процедура визначення, опису та оцінювання наслідків виконання документів державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виправданих альтернатив, розроблення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків, яка включає визначення обсягу СЕО, складання звіту про СЕО, проведення громадського обговорення та консультацій, врахування у документі державного планування звіту про СЕО, результатів громадського обговорення та консультацій, інформування про затвердження документа державного планування.

Засади екологічної політики України визначені Законом України **«Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»** (схвалено Верховною Радою України 28 січня 2019 року). У цьому законі СЕО виступає одним із основних інструментів реалізації державної екологічної політики, який дасть змогу запобігти негативному впливу на навколишнє природне середовище та встановити відповідність запланованої чи здійснюваної діяльності нормам і вимогам законодавства про охорону

навколишнього природного середовища, раціональне використання і відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки.

У 2012 році Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України (від 17 грудня 2012 року №659) затверджено **Базовий план адаптації екологічного законодавства України до законодавства Європейського Союзу (Базовий план апроксимації)**. Зокрема, відповідно до цього плану потрібно привести нормативно-правову базу України у відповідність до вимог «Директиви 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище».

VI. Опис наслідків для довкілля від реалізації Програми, у тому числі для здоров'я населення

Ймовірні наслідки для довкілля від реалізації Програми визначалися відповідно до контрольного переліку, наведеного в таблиці 7.

Оцінка ймовірних наслідків для довкілля від реалізації Програми відповідно до контрольного переліку

Таблиця 7

Чи може реалізація Програми причинити:	Негативний вплив			Пом'якшення існуючої ситуації
	Так	Ймовірно	Ні	
Повітря				
1. Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел?			●	
2. Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел?		●		
3. Погіршення якості атмосферного повітря?			●	
4. Появу джерел неприємних запахів?			●	
5. Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату?			●	
Водні ресурси				
6. Збільшення обсягів скидів у поверхневі води?			●	
7. Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників, як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)?			●	
8. Збільшення скидання шахтних і кар'єрних вод у водні об'єкти?			●	
9. Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населенню?			●	
10. Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод?			●	

11. Появу загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)?			●	
12. Зміни напрямів і швидкості течії поверхневих вод або зміни обсягів води будь-якого поверхневого водного об'єкту?			●	
13. Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону?			●	
14. Зміни напряму або швидкості потоків підземних вод?			●	
15. Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів)?			●	
16. Забруднення підземних водоносних горизонтів?			●	
Відходи				
17. Збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів?			●	
18. Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів IV класу небезпеки?			●	
19. Збільшення кількості відходів I-III класу небезпеки?			●	
20. Спорудження еколого-небезпечних об'єктів поводження з відходами?			●	
21. Утворення або накопичення радіоактивних відходів?			●	
Земельні ресурси				
22. Порушення, переміщення, ущільнення грунтового шару?			●	
23. Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії грунтів?			●	
24. Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу?			●	
25. Появу таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози через нестабільність літо генної основи або зміни геологічної структури?			●	
26. Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель?			●	
27. Виникнення конфліктів між ухваленими цілями стратегії та цілями місцевих громад?			●	
Біорізноманіття та рекреаційні зони				

28. Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо)?			•	
29. Зміни у кількості видів рослин або тварин, чисельності або територіальному представництві?			•	
30. Збільшення площ зернових культур або сільськогосподарських угідь в цілому?			•	
31. Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин?			•	
32. Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей?			•	
33. Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини?			•	
34. Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля (перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів, появі естетично неприйнятних місць, руйнування пам'ятників природи тощо)?			•	
Населення та інфраструктура				
35. Зміни в локалізації, розміщенні, щільності та зростанні кількості населення будь-якої території?			•	
36. Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення нових потреб у житлі?			•	
37. Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему? Зміни в структурі транспортних потоків?			•	
38. Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень?			•	
39. Потреби в нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги?			•	
40. Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей?			•	
Екологічне управління та моніторинг				

41. Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки?			•	
42. Погіршення екологічного моніторингу?			•	
43. Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження?			•	
44. Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва?			•	
Інше				
45. Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів?			•	
46. Суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу?			•	
47. Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії?			•	
48. Суттєве порушення якості природного середовища?			•	
49. Появу можливостей досягнення короткотермінових цілей, які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому?			•	
50. Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності викличуть значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямий або опосередкований вплив на добробут людей?			•	

На основі оцінок, представлених у таблиці 7, можна зробити такі висновки щодо ймовірних наслідків для довкілля від реалізації Програми:

Атмосферне повітря. Забруднення атмосферного повітря в громаді незначне. Найбільш забруднені транспортні магістралі, менш забруднені – території, що віддалені від автодоріг. Програма не передбачає створення нових підприємств із значними обсягами викидів. Зменшенню викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел може сприяти поліпшення стану дорожньо-транспортної інфраструктури. Разом з тим, ймовірно може відбутися збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел.

Водні ресурси. Програма не передбачає створення підприємств, діяльність яких призведе до збільшення обсягів скидів забруднених вод у поверхневі води. Проте Програмою передбачено здійснення протипаводкових заходів та ліквідація наслідків підтоплення у населених пунктах шляхом проведення робіт із попередження захисту населених пунктів, сільськогосподарських угідь від шкідливої дії вод та створення безпечних умов для життєдіяльності населення.

Відходи. Громада характеризується накопиченням обсягів твердих побутових відходів. Реалізація заходів в населених пунктах громади з питань виготовлення паспортів для місць зберігання сміття, екологічної освіти громадян та інформування про стан довкілля у громаді, сприятиме поліпшенню ситуації у сфері поводження з твердими побутовими відходами та зменшенню чисельності стихійних сміттєзвалищ.

Земельні ресурси. Внаслідок реалізації Програми не передбачається будь-якого посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів, змін у топографії або в характеристиках рельєфу, появи таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози. Крім того, Програма не передбачає змін у структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель.

Покращенню стану земельних ресурсів може сприяти удосконалення організації сільськогосподарського виробництва шляхом оптимізації структури посівних площ з метою підвищення родючості ґрунтів, збільшення врожайності сільськогосподарських культур, валового виробництва продукції рослинництва.

Біорізноманіття. У Програмі не зазначається реалізація завдань, які можуть призвести до негативного впливу на існуючі об'єкти природно-заповідного фонду.

Культурна спадщина. Впровадження Програми не передбачається реалізація завдань, які можуть призвести до негативного впливу на існуючі об'єкти культурної спадщини. Натомість реалізація заходів спрямованих на упорядкування та збереження існуючих пам'ятних місць присвячених подіям Другої світової війни, які сприятимуть поліпшенню ситуації із збереженням об'єктів культурної спадщини громади.

Населення та інфраструктура. Програма не передбачає появу нових ризиків для здоров'я населення громади. Натомість реалізація заходів сприятиме покращенню стану здоров'я населення шляхом підвищення доступності та ефективності медичного обслуговування, утвердження здорового способу життя через розвиток фізичної культури і спорту.

Екологічне управління, моніторинг та інше. Програма спрямована на збереження природних ресурсів і не передбачає послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки.

Ймовірність того, що реалізація Програми призведе до можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, є незначною.

З метою забезпечення належного рівня відповідальності за реалізацію Програми передбачається створення системи моніторингу її реалізації.

VII. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми

Для зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків

виконання Програми пропонується реалізація таких цілей та завдань

Водночас, це загальні рекомендації щодо усунення негативних наслідків, детальні заходи повинні розглядатися в кожному конкретному випадку під час реалізації конкретних заходів і проектів, а також в процесі надання екологічних дозволів.

Таблиця 9

Складова довкілля	Заходи Програми для зменшення негативних наслідків
Атмосферне повітря	Покращення дорожно-транспортної інфраструктури між старостатами громади. Проведення аналізу стану дорожньої інфраструктури та складання схем та графіків її відновлення. Реконструкція та ремонт доріг місцевого значення, які сполучають центр громади з внутрішніми громадами. Придбання необхідної техніки для обслуговування місцевих доріг. Проведення ремонтних робіт автошляхів загального користування за рахунок державного дорожнього фонду.
Водні ресурси	Проведення аварійно-відновлювальних робіт на мережах та спорудах водопостачання та водовідведення. Упорядкування зон санітарної охорони джерел питного водопостачання. Опрацювати питання щодо агрегації суб’єктів господарювання у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення відповідно до адміністративно-територіального устрою України. Будівництво споруд по захисту від шкідливої дії поверхневих вод с. Маячка Геніческого району Херсонської області (Виготовлення ПКД та реалізація проекту). Реконструкція мереж і споруд каналізаційної системи в смт.Новотроїцьке. Будівництво фільтрової станції з постачання води.
Відходи	Створення ефективної системи управління з ТПВ (виготовлення паспортів місць видалення відходів, затвердження схем санітарного очищення населених пунктів громади). Будівництво сміттєпереробної станції.
Земельні ресурси	Розвиток систем зрошення на основі сучасних екологічних енергозберігаючих технологій.

	Нове будівництво зрошувальної мережі. Створення механізмів контролю за раціональним використанням земельних ресурсів громади. Забезпечити для сталої підготовки аграрного сезону 2022 року проведення інвентаризації інженерної інфраструктури зрошувальних міжгосподарських та внутрішньогосподарських систем, аудиту використання зрошуваних земель та енергетичного аудиту насосних станцій.
Біорізноманіття	Реконструкція парку «Троїцький парк» із створенням зони активного відпочинку. Облаштування паркових зон в населених пунктах громади.
Населення та інфраструктура	Організація вздовж траси по території громади міні-паркувальних зон з сервісами. Проектування і будівництво малого сервісного комплексу з міні АЗС на трасі в районі с.Чкалове.

VIII. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення

Програма соціально-економічного та культурного розвитку Новотроїцької селищної територіальної громади на 2022-2024 роки розроблена з урахуванням стратегічних напрямів, оперативних цілей та завдань, визначених Стратегією розвитку Херсонської області на період 2021 - 2027 років (рішення XXXI сесії Херсонської обласної ради VII скликання від 20 грудня 2019 року № зі змінами відповідно рішення XXXII сесії Херсонської обласної ради VII скликання від 28 лютого 2020 року № 1560.

Заходи Програми, спрямовані на досягнення цих пріоритетів, пов’язані між собою балансом економічної, соціальної та екологічної складових.

Ймовірними ризиками при реалізації Програми можуть бути: незначне збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел внаслідок технологічного розвитку економіки та від пересувних джерел внаслідок модернізації транспортно-логістичної інфраструктури; продовження тенденції зростання забору води на потреби зрошення; зростання кількості накопичених відходів, але у сукупності сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, буде незначним.

Реалізація багатьох завдань та заходів Програми має призвести до покращення екологічної ситуації і стану здоров'я населення громади.

Таким чином, Програма спрямована на екологічно збалансований розвиток і тому не потребує альтернативних цілей та пріоритетів, а також

альтернативних варіантів розвитку.

В якості альтернативи можна розглядати «нульовий сценарій», тобто опис, прогнозування та оцінку ситуації у випадку незатвердження Програми.

Це означає збереження незмінною існуючої на даний момент ситуації в громаді. Незатвердження Програми не дасть змоги збільшити позитивні впливи на довкілля і здоров'я населення, які мають бути наслідком виконання заходів Програми.

IX. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання Програми для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

СЕО не завершується прийняттям рішення про затвердження Програми. Значущі наслідки для довкілля, в тому числі для здоров'я населення, повинні відслідковуватися під час реалізації Програми, зокрема, з метою виявлення непередбачених несприятливих наслідків і вжиття заходів щодо їх усунення.

Результати моніторингу мають бути доступними для органів влади та громадськості. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» встановлює необхідність здійснення моніторингу наслідків виконання документу державного планування для довкілля (ст. 17). Моніторинг може бути використаний для:

порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про реалізацію Програми;

отримання інформації, яка може бути використана для поліпшення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості СЕО);

перевірки дотримання екологічних вимог, встановлених відповідними органами влади;

перевірки того, що Програма виконується відповідно до затвердженого документу, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків.

Для оцінки якості реалізації програмних заходів Новотроїцькою селищною радою буде здійснюватись щорічний моніторинг виконання Програми, для організації якого можуть бути використані існуючі системи моніторингу та інформаційні системи або вони мають бути спеціально удосконалені для цілей СЕО.

Моніторинг впливу є обов'язковою умовою при здійсненні планової діяльності та включатиме:

1. Для Новотроїцької селищної ради: проведення заходів щорічного моніторингу виконання пропозицій та заходів щодо покращення стану навколишнього природного середовища в громаді, стану здоров'я населення, охорони водних об'єктів, природно-заповідного фонду.

2. Для юридичних і фізичних осіб-підприємців, що здійснюють свою діяльність на території Новотроїцької селищної територіальної громади: проведення заходів щорічного контролю якості повітря, об'єктів, що здійснюють викиди на межі санітарно-захисної зони та найближчої житлової

забудови, якості використовуваної води та стічних вод, обстеження за дотриманням допустимих рівнів і тривалості шуму.

Кількість екологічних індикаторів можна розширити шляхом використання таких індикаторів, для яких є моніторингові дані.

Таблиця 10

Пріоритети діяльності	**Індикатори**
1. Розвиток реального сектору економіки	- обсяги залучених коштів державних програм та міжнародних грантів, тис.грн.; - обсяг валової продукції сільського господарства, млн грн.; - темп зростання обсягу виробленої промислової продукції сільськогосподарськими підприємствами до попереднього року, %
2. Підвищення стандартів життя населення	- темп зростання середньомісячної заробітної плати одного штатного працівника, % - недопущення заборгованості із виплати заробітної плати в комунальних установах селищної ради; - надання в повному обсязі соціальних гарантій, що дасть змогу забезпечити жителів територіальної громади соціальною допомогою, тис.грн; - охоплення заходами соціального впливу пільгових категорій громадян, які проживають на території громади, %; - 100 відсоткове охоплення заходами соціального забезпечення громадян України, які переміщуються з тимчасово окупованої території та районів проведення антитерористичної операції в Новотроїцьку громаду, %; - зменшення термінів обстеження пацієнтів та встановлення діагнозу; - зниження захворюваності на злоякісні новоутворення, %; - зниження рівня захворюваності на серцево-судинні захворювання, %; - недопущення заборгованості у виплаті заробітної платні медичним працівникам;

	- підвищення рівня медичних послуг та конкурентоспроможності лікарні в межах госпітального округу; - створення кожній дитині віком від 3 до 6 років умов для здобуття якісної дошкільної освіти, %; - до 20% педагогічних працівників закладів дошкільної освіти підвищуватимуть професійну кваліфікацію за новими програмами; - 100% охоплення соціальним відвідуванням сімей учасників антитерористичної операції; - збільшення кількості житлових та інших приміщень, що можуть бути переобладнані під соціальне житло для дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа; - збільшення рівня охоплення населення різних вікових і соціальних груп усіма видами фізкультурно-оздоровчої та спортивної діяльності до 25%; - забезпечення 100% рівня оплати населенням за житлово-комунальні послуги; - зменшення втрат води на 1,5%
3. Ефективне управління у сфері регіонального розвитку	- забезпечення виконання затверджених показників по доходах (без трансфертів) і видатках бюджету Новотроїцької селищної територіальної громади, %; - забезпечення темпу зростання доходів бюджету Новотроїцької територіальної громади (без трансфертів) до попереднього року, %; - підвищення прозорості та ефективності використання фінансових ресурсів. - забезпечення безпеки населення, зниження ризику виникнення надзвичайних ситуацій військового характеру та мінімізація їх наслідків.

X. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому

числі для здоров'я населення.

Оскільки наслідки планованої діяльності, передбаченої Програмою, не поширюватимуться на території за межами України та не матимуть впливу на довкілля суміжних країн, ймовірні транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі, для здоров'я населення внаслідок реалізації Програми відсутні.

XI. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ

Головною метою Програми соціально-економічного та культурного розвитку Новотроїцької селищної територіальної громади на 2022-2024 роки є зростання добробуту населення громади на основі забезпечення розвитку реального сектору економіки, створення сприятливих передумов для інвестування пріоритетних галузей економіки, підтримки малого бізнесу, створення нових робочих місць, скорочення рівня безробіття, дотримання законодавства про працю, впровадження ресурсо- та енергозберігаючих технологій, покращення якості надання адміністративних і соціальних послуг, реалізації програм розвитку громади.

Програма визначає мету, завдання та заходи соціально-економічного та культурного розвитку громади на 2022-2024 роки, які є основою для формування та раціонального використання фінансових ресурсів відповідно до визначених цілей і завдань соціально - економічного розвитку громади.

Програма передбачає наявність критеріїв оцінки ефективності виконання поставлених завдань, за якими буде відстежуватися динаміка розвитку громади для звітування територіальній громаді та інформування ЗМІ. Напрями та завдання Програми конкретизуються у додатках, які є невід'ємною її складовою. Джерелами фінансування програми є кошти державного та місцевих бюджетів, власних коштів підприємств і організацій, коштів інвесторів та інших джерел, не заборонених законодавством.

Виконання заходів та завдань дасть можливість забезпечити збалансований розвиток громади. Основною розвитку територіальної громади є поєднання значних обсягів високопродуктивних земель, водних ресурсів, кліматичних умов для вирощування сільськогосподарських культур. Забезпечення екологічної сталості та ресурсозбереження є основою сучасного господарювання. І хоча структура економіки громади майже не містить підприємств, які створюють пряму загрозу стану навколишнього середовища, вона має велику кількість суб'єктів господарювання, діяльність яких безпосередньо пов'язана з використанням природних ресурсів.

Аналіз трендів стану довкілля громади вказує на перевагу викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел забруднення та виробничої техніки над викидами від стаціонарних джерел, найбільшу водоємку галузь економіки громади – сільське господарство, високий рівень господарського освоєння земель, приблизно постійний рівень утворення та утилізації твердих побутових відходів шляхом їх захоронення. Основними екологічними проблемами громади є проблема поводження з твердими побутовими відходами та застаріла каналізаційна мережа.

Основні зобов’язання у сфері охорони довкілля громади визначаються законами України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про охорону атмосферного повітря», «Про стратегічну екологічну оцінку», «Про оцінку впливу на довкілля», «Про відходи», «Про інвестиційну діяльність», Водним кодексом України, Указом Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року», розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08 листопада 2017 року №820-р «Про схвалення Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року». Реалізація Програми соціально-економічного та культурного розвитку Новотроїцької селищної територіальної громади на 2022-2024 роки не повинна призвести до появи нових негативних наслідків для довкілля, якщо під час її реалізації будуть належним чином враховані природоохоронні вимоги.

Ймовірно можуть відбутися: збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел внаслідок зростання попиту на автомобільний транспорт; зміни обсягів води поверхневих водних об’єктів внаслідок продовження тенденції зростання забору води на потреби зрошення. Ймовірність того, що реалізація Програми призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров’я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, є незначною.

Реалізація цілей та завдань Програми має призвести до покращення екологічної ситуації в громаді. Моніторинг екологічних індикаторів ефективності впровадження Програми є важливою формою контролю того, який фактичний вплив на довкілля матиме Програма. Система запропонованих в Програмі індикаторів включає еколого-економічні та екологічні індикатори.

Новотроїцький селищний голова Петро ЗБАРОВСЬКИЙ